

BAANTJER

De Cock en de schim uit het verleden

Een nieuwe De Cock door
Peter Römer

De Fontein

1

Er trok een voorjaarsstorm door de nauwe straten van het oude Amsterdam. Rechercheur De Cock had bij de kraam van Arie getracht een haring te eten, maar die was bijkans van het kartonnetje geblazen. Hij was, na deze korte lunch, weer op weg naar het politiebureau aan de Warmoesstraat. De wind rukte aan de panden van zijn oude regenjas en hij hield zijn vilten hoedje met twee handen op zijn hoofd gedrukt. In de steegjes hadden de vrouwen zich teruggetrokken achter hun ramen, waar ze verveeld zaten te wachten op een vroeg klantje dat de storm zou weten te trotseren. Plasticafval fladderde langs de puien.

‘Wat zie jij er verwaaid uit!’ Els Peeters lachte vanachter de balie haar zware lach, maar de grap was niet aan De Cock besteed.

‘Ik heb een hekel aan die wind,’ bromde hij. ‘Brenge onrust.’ Hij nam zijn hoedje van zijn hoofd en wreef met zijn hand door zijn korte grijze haar.

‘Ik ben vanmorgen op mijn fiets naar mijn werk toe gevlogen!’ antwoordde de wachtmeester opgewekt.

‘Dan heb je straks wind tegen.’

Ze schudde vastberaden haar hoofd. ‘Tegen het einde van

de middag draait hij.' Ze zei het met de overtuiging van een weervrouw.

De Cock haalde zijn schouders op en liep naar de stenen trap.

'Je kan je de trap besparen, De Cock.'

Hij draaide zich langzaam om en keek haar wantrouwend aan.

'Geen grap. Ik kreeg net een belletje van het hoofdbureau, ze zitten met een oproep in hun maag.'

'Wat voor oproep?'

'Geen idee, ik heb alleen een adres doorgekregen. Of wij hier iets mee konden.'

De Cock nam het notitievelletje van de balie. 'Van Eeghenstraat?'

'Meer kan ik er ook niet van maken.' Op haar balie rinkelde de telefoon. 'Sorry, we hebben een beller, ik moet door.' Ze nam op. 'Bureau Warmoesstraat, goedemiddag.'

De Cock stond er wat verloren bij, in tweestrijd over wat hij nu moest doen. Els Peeters zag hem twijfelen en legde een hand over de hoorn. 'Dick is gewaarschuwd, hij had al beneden moeten zijn,' fluisterde ze luid en duidelijk.

'De Cock!' Achter hem huppelde Dick Vledder met lichte tred de trap af. 'Ik werd even opgehouden door Buitendam.'

'Wat had-ie?'

Vledder wuifde de vraag weg. 'Waar gaan we heen?'

'Van Eeghenstraat.'

'Wat hebben we?'

De Cock keek zijn trouwe assistent uitdrukingsloos aan. 'Ik heb werkelijk geen idee.'

De oude Volkswagen Golf had beide rechercheurs naar het huis aan de Van Eeghenstraat vervoerd, dat discreet ver-

borgen lag aan het Vondelpark. Het had, net als de andere huizen in de straat, een monumentale uitstraling, met muren die waren overwoekerd met groen, en een tuin die doorliep tot in het park. De straat had zijn naam te danken aan de invloedrijke patriciërsfamilie Van Eeghen, die al generatieslang een handelshuis bestierde en tot de toonaangevende Amsterdammers behoorde. In de negentiende eeuw had een van hen, Christiaan van Eeghen, met een groepje andere notabelen het initiatief genomen tot de stichting van het Vondelpark, een particulier eigendom dat in de loop der tijd een geliefde en luidruchtige pleisterplaats was geworden voor alle Amsterdammers. Vandaag gingen hun stemmen echter verloren in het geweld van de wind die aan het jonge groen trok en de takken van de hoge bomen deed kraken.

De Cock zocht in het portiek beschutting tegen de wind en keek verbaasd om zich heen.

‘Wat zie je?’

‘Niets, en dat is toch vreemd,’ sprak hij raadselachtig.

‘Hoezo?’

‘Geen ambulance, geen collega’s, niets. Blijkbaar zijn wij de eersten.’

Hij wilde met zijn vinger op het koperen belletje drukken, toen hij zag dat de voordeur een stukje openstond. ‘We worden verwacht,’ concludeerde hij. Hij duwde de deur voorzichtig open en stapte de slecht verlichte gang in.

Op de vloer lag wit marmer en ook de muren waren aan weerszijden tot heuphoogte met marmer bekleed. Daarboven hingen ingekleurde tekeningen van schepen, voornamelijk tallships, waarmee in vroeger tijden goederen over de hele wereld werden verscheept. Aan het eind van de gang schemerde de keuken. Hij had het onbestemde gevoel dat

hij hier al eens eerder was geweest, maar hij had geen idee waar dat gevoel vandaan kwam.

‘Waar gaan we naartoe?’ Vledder fluisterde, alsof het ongepast was om op normale toon te converseren.

De Cock wist het ook niet en haalde zijn schouders op.

‘Ah! U bent er al!’ De voordeur zwaaide open en met het buitenlicht viel er ook een jonge man de gang binnen. Ondanks het onstuimige weer was hij slechts gekleed in een wit hemd met open boord en een lichte zomerbroek. Hij fatsoeneerde zijn blonde kuif, die door de wind uit model was geblazen. ‘Straf weertje buiten!’ Hij liet een klaterende lach horen. ‘Ik was even een verlaat ontbijtje halen.’ Hij stak een croissant omhoog en nam een hap.

De Cock nam zijn hoedje af. ‘Mijn naam is De Cock en dit is mijn collega Vledder. En wie bent u, als ik vragen mag?’

‘Viggo van Maarseveen, ik had gebeld. Zal ik u even voorgaan?’ Hij nam nog een hap van zijn croissant en liep langs hem de woonkamer in.

‘Het is een makelaar,’ fluisterde Vledder zijn chef snel toe.

‘Hoe weet jij dat?’

‘Hij heeft geen sokken aan.’

De Cock keek hem verbaasd aan en liep toen hoofdschuddend de kamer in.

Van Maarseveen had de gordijnen opengetrokken en het felle daglicht de kamer binnengelaten. Die zag er opgeruimd uit, maar gaf de indruk dat er de laatste dertig jaar niets aan was veranderd. Het vele houtwerk was van een onbestemde kleur bruin en het sierlijk bewerkte plafond kon wel een witkwast gebruiken. Het meubilair was gedegen, van het soort dat vroeger voor het leven werd aangeschaft, en het rook er muf naar boenwas.

‘Dit zijn huizen met veel originele details, zoals wij dat noemen.’ Van Maarseveen wees glimlachend om zich heen. ‘Ik ben de verkopend makelaar.’

Vledder gaf De Cock ongemerkt een duwtje in zijn rug.

‘Je moet erdoorheen kijken, maar dan zie je ook de enorme potentie ervan.’

‘Ongetwijfeld,’ antwoordde De Cock, ‘maar ik neem niet aan dat u mij hebt laten komen om mij dit huis te verkopen.’

Het gezicht van de jonge man betrok. ‘Nee. Nee, natuurlijk niet. De zaak is deze, ik ben door de verkopende partij gevraagd dit huis te taxeren alvorens het op de markt komt.’

‘En de verkopende partij is naar ik aanneem de eigenaar.’

Voor hij antwoord kon geven stak de makelaar de laatste hap van zijn croissant in zijn mond en creëerde zo voor zichzelf een kleine denkpauze.

‘Nou, nee... eerlijk gezegd niet. De eigenaar, de heer Kallenbach, ligt helaas in het ziekenhuis. In het olvg. In coma.’

‘Zo.’

‘Ja, jammerlijk. Van de trap gevallen, hier in huis.’

‘Een ongeluk?’

De makelaar knikte. ‘Hij was al slecht ter been, hoorde ik, maar hij wilde per se zelfstandig blijven wonen. Dat loopt wel vaker slecht af.’

De Cock knikte en keek om zich heen. Er drongen zich beelden aan hem op, maar hij kon ze niet plaatsen. En die naam, Kallenbach...

‘Maar als de heer Kallenbach u geen opdracht heeft gegeven voor de verkoop, wie dan wel?’

‘Eddy Kallenbach, zijn neef.’

‘Zijn neef. Juist.’

‘En naar eigen zeggen het enige nog levende familielid. Dus.’

De Cock had het idee dat de makelaar om de hete brij heen draaide en begon zijn geduld te verliezen. ‘Meneer...’

‘Van Maarseveen,’ vulde Vledder behulpzaam aan.

‘Waarom hebt u ons gebeld?’

Van Maarseveen haalde een apparaatje uit zijn zak. ‘Als wij een huis als dit taxeren, dan meten we alle ruimtes zorgvuldig na en vergelijken de uitkomsten met onze gegevens.’

Hij zette het apparaatje tegen de muur en drukte op een knopje, waarna er wat cijfertjes rood oplichtten. ‘Zo kan ik bijvoorbeeld zien dat deze kamer vier meter en vijfenzestig centimeter breed is. Dat komt keurig overeen met onze gegevens. Maar in de achterkamer, als u mij even wilt volgen...’

Hij opende de schuifdeuren naar de rest van het huis en leidde het gezelschap naar een ruimte die aanzienlijk breder was dan de voorkamer en die uitliep op een grote glazen serre. Deze keek uit over een diepe tuin die doorliep tot in het Vondelpark. Door de hoge glazen ramen zagen ze de wind woest aan de toppen van de bomen rukken. Hij zette zijn apparaatje weer tegen een muur. ‘Hier kom ik op vijf meter tien, waar het kadaster zes meter zeventig aangeeft.’

‘En dus?’ vroeg De Cock met enige stemverheffing.

‘Is er ruimte verdwenen. Ruim anderhalve meter.’

‘En daar hebt u ons voor laten komen?’

De makelaar liep naar de muur en klopte erop. Het klonk hol. ‘Hierachter zit een ruimte, naar wij aannemen die ontbrekende anderhalve meter. Omdat de opdrachtgever nieuwsgierig was wat daarachter zat, hebben we er een kijkje genomen.’ Hij wees op een gaatje in de muur. ‘We hebben een kijkgaatje gemaakt.’

‘Met toestemming van de eigenaar?’ zuchtte De Cock.

‘Met... toestemming van zijn neef.’ Hij glimlachte wat

ongelukkig, liep naar de tafel en nam er een zwart kabeltje af. 'Dit is een inspectiecamera, die precies door dat gaatje in de muur past. Er zit een ledlampje op, zodat je in het donker opnames kunt maken. En die opnames...' hij haalde zijn telefoon uit zijn zak, '... kun je hierop afspelen.'

'Dus daar staat op wat u achter het muurtje hebt gezien?'

De makelaar knikte en zocht op zijn telefoon naar het juiste beeld. 'En dit troffen we aan.' Hij toonde De Cock en Vledder het schermpje van zijn telefoon. Het beeld oogde wat vaag, maar het gefilmde onderwerp was onmiskenbaar.

Vledder float. 'Een geraamte.'

'Wat gebeurde er toen? Na de ontdekking van het geraamte.'

'Toen heb ik de politie gebeld.'

'Dat heeft niet uw opdrachtgever gedaan?'

'Nee, die wilde er niets mee te maken hebben. Die is meteen weggegaan.'

'Omdat hij niet de eigenaar is van het huis.'

'Nog niet, nee.'

'Nog niet?'

De jonge makelaar haalde nerveus een hand door zijn blonde haardos. 'Luister eens, ik heb jullie gebeld omdat ik het niet normaal vond, zo'n ingemetseld geraamte. En voor de rest heeft mijn baas deze opdracht aangenomen en weet ik verder nergens van.'

Nadat de makelaar opgelucht was vertrokken, bleven De Cock en Vledder in het huis achter. De grijze speurder bekeek het cameraatje aan een draadje.

'Handig.'

'Kost twee tientjes op het internet,' wist Vledder.

'De zegeningen van deze tijd...' verzuchtte zijn chef.

'Wat doen we nu? We kunnen niet zomaar gaan breken.'

‘Niet zonder toestemming van de eigenaar, nee. En die ligt in coma.’

‘Zijn neef?’

De Cock dacht even na. ‘Zoek jij in het OLVG uit hoe het met die meneer Kallenbach is gesteld, dan vraag ik de rechter-commissaris toestemming om dit muurtje weg te breken.’

Later die dag was Vledder terug uit het ziekenhuis, waar hij niet veel meer te weten was gekomen dan dat Richard Kallenbach was opgenomen na een dramatische val van de trap. Het ziekenhuis was gewaarschuwd door zijn huisarts, ene Van Ingen, en had een ambulance laten komen.

Ondertussen had De Cock toestemming gekregen om het muurtje weg te breken. Ze hadden er geen aannemer voor hoeven inhuren. Het muurtje bestond slechts uit een aantal verticale balken waaraan gipsplaten waren bevestigd, waarna het geheel tot een gladde muur was gesmeerd. Een onderhoudsmedewerker van het hoofdbureau was er zo klaar mee. Het leverde een bizar gezicht op. Achter het muurtje was een ruimte van anderhalf bij drie meter tevoorschijn gekomen, waar tegen de achterwand nog de oorspronkelijke houten lambrisering zat, onderbroken door een open haard waar al heel lang geen vuur meer in had gebrand. In het midden van de ruimte stond een stoel waarop een stoffig geraamte zat, rechtop, alsof hij al die jaren had gewacht op dit bezoek.

Een rechercheur van de forensische dienst maakte enthousiast foto's. ‘Dit heb ik nog nooit meegemaakt!’

De Cock moest toegeven dat het hem in zijn lange carrière ook nog niet eerder was overkomen. Het geraamte zat niet los op de stoel, de onderarmen waren met leren bandjes

aan de armleuningen vastgebonden, de enkels op dezelfde wijze aan de twee voorpoten. Vledder wees op de schedel.

‘Aan die grijns te zien heeft hij er wel lol in.’

De Cock keek bedenkelijk. ‘Ik denk niet dat deze figuur een vrolijke dood is gestorven.’

‘Goedemiddag, waar is de patiënt?’

Vledder keek op en zag dokter Den Koninghe de kamer binnen komen lopen. Hij schoot in de lach. ‘Fijn dat u er bent, dokter, maar deze is toch echt morsdood!’

‘Ik heb Den Koninghe gevraagd langs te komen, Dick. Ik wil graag weten of we hier met een man of een vrouw te maken hebben.’

‘Of ben jij daar inmiddels al achter, wijsneus?’ vroeg de dokter met een arrogant lachje. Hij boog zich over het skelet.

Vledder mompelde een verontschuldiging.

‘Het is wel duidelijk,’ merkte de forensisch rechercheur op. ‘Ze hebben ooit deze figuur dood of levend aan een stoel gebonden en er toen een muurtje voor gezet.’

‘Enig idee hoelang geleden?’

De rechercheur schudde zijn hoofd. ‘Moeilijk te zeggen. Het materiaal dat voor de muur is gebruikt is in elke bouwmarkt te koop. Misschien dat het skelet iets oplevert.’

‘Ik zou zeggen een man!’ Den Koninghe was blijkbaar al klaar met zijn onderzoek en keek triomfantelijk naar De Cock. ‘Ik moet het skelet natuurlijk nog nader onderzoeken, maar ik ben vrij zeker van mijn zaak.’

‘Is er een verschil dan, tussen een mannelijk en een vrouwelijk skelet?’ wilde Vledder weten.

‘Elk menselijk skelet telt tweehonderdnegen botjes, jongeman. Dat had je op school kunnen leren, als je tenminste had opgelet. Maar het mannelijk skelet is zwaarder dan dat van de vrouw. Het heeft relatief bredere schouders en, wat

belangrijker is, een lange ribbenkast en een smalle bekkenholte. Wij hoeven geen kinderen te baren, nietwaar?’

‘Heb je tekenen van geweld kunnen ontdekken?’

‘Zo op het eerste gezicht niet, het skelet lijkt intact.’ Hij trok zijn latexhandschoentjes uit, terwijl De Cock het skelet nog eens goed bekeek.

‘Een man dus.’

‘Ik zou er mijn geld op zetten. Heren, goedemiddag.’ En zo snel als hij gekomen was verdween hij ook weer.

De Cock bleef peinzend achter. ‘Een man... maar wie?’

Mevrouw De Cock had een stuk zalm uit de oven gehaald en haar man had een passend glas witte wijn ingeschonken. Zij vertelde in geuren en kleuren het verhaal van haar zuster die op een haar na was getroffen door een plantenbak die door de vliegende storm uit een vensterbank was gewaaid, toen De Cock ineens hard met zijn hand op tafel sloeg. Geschokt stopte zijn vrouw met haar verhaal.

‘Jurre, wat is er?’

Haar man keek haar ontzet aan. ‘Ik heb vandaag een zaak opgelost!’

Eerste druk januari 2021

Copyright © 2021 Peter Römer

Copyright © 2021 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht
Het gebruik van de naam Baantjer is met toestemming van de erven A.C. Baantjer

Omslagontwerp Baqap

Omslagillustratie © Bart Hendrix

Opmaak binnenwerk Pre Press Media Groep, Zeist

ISBN 978 90 261 5226 9

ISBN e-book 978 90 261 5229 0

ISBN luisterboek 978 90 261 5230 6

NUR 331

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.